

Wiedt
1807.

pag. 653; XXXIII.

Num. XXXIII

1777

III 1777

25

Q V A E D A M
AD
EVRIPIDIS HIPPOLYTVM
N O T A E

QVIBVS
AD ORATIONES VIII

IN SCHOLA TORGAVIENSI

HORA III POMERIDIANA

D. XV ET XVIII APRILIS MDCCCLXXXVIII

BENIVOLE AUDIENDAS

7784

PATRONOS ET FAVTORES

INVITAT

TRAVGOTT FREDERICVS BENEDICT

AA. LL. MAGISTER ET SCHOLAE TORGAV. RECTOR.

TORGAVIAE,
EX OFFICINA KVRZIANA.

QV A E D A M

AD

EVARIPIDIS HIPPOLYTVM

N O T A E

QVIBVS

AD ORATIONES VIII

IN SCHOLA TOROAVENSIS

NORA IN TOROAVENSIS

ANNO MDCCLXXXVIII ET XVII ATQVE MDCCCLXXXVIII

BENIGNOLE ANDREAS

PATRONOS ET FAVTORES

INVITAT

FRANCOIS FREDERICVS BENEDECT

ANNO MDCCLXXXVIII ET XVII ATQVE MDCCCLXXXVIII

TOROAVENSIS

EX OFFICINA ERSIANNI

v. 141 — 170. Σὺ γὰρ ἐνθεός, ὦ κόρυς etc.

Brunckius metri causa edidit: Ἀπό γ' ἐνθεός, sed libris inuitis haec emendatio non est admittenda. Quare alteram emendationem, quam simul ad hunc locum protulit, longe praefero, ut legatur: Σὺ γὰρ ἐνθεός. Ita enim antispastus, quem postulat vir summus, suo loco adest. — In his versibus autem illius morbi, in quem Phaedra inciderit, quinque probabiles causae afferuntur, quarum nulla tamen vera dici potest. Coniiciunt enim illae feminae, 1) Phaedram forte a numine quodam afflatam et lymphatico furore correptam esse: 2) siue morbo repentino esse deiectam, quem praevidere non licuerit; quales morbos a Diana mulieribus immitti, iam ex Homeri carminibus satis constat. 3) Siue quandam Thefei pellicem, 4) siue nuntium tristem ex eius patria allatum, 5) siue aegritudinem denique muliebrem, qualis saepe parturiendi tempus antecedere solet, ei curam atque dolores afferre. Apparet autem, poëtam in excogitandis de illo Phaedrae morbo coniecturis a causa mira et minus virisimili ad causam magis probabilem pederentim transire; quo quidem artificio egregie sustentata est auditorum attentio. — De Pane subitam animi consternationem immittente nota res est, atque eius Dei etiam aliis locis in Euripide, Med. 1172. Rhéf. 36, mentio iniicitur. De Hecate simili

les animi motus atque terrores concitante quaedam adnotavit Scholiaſtes Euripidis ad laudatum Medae locum: ἐξάφνης καταπίπτοντες ὄντο τοπαλαῖδν ἀνθρώποι ὑπὸ Πανὸς μάλιστα [αἰ] Ἐκάτης καταπεπληχθῆναι τὸν νῆν. Poſſent etiam huc conferri, quae de facris Hecates terrore plenis Virgilius Aen. VI, 256, 257 ex graecis carminibus attulit, quibus facris quae intereſſent graues ſimul animi impetus aduentante Dea ſentire dicebantur. — De Corybantibus praeter alia veterum loca tantum Strabonis verba lib. X, pag. 473 laudare ſufficiat: Τῶν δὲ Κορυβάντων ἀρχαίων καὶ ἐνθουſιαſτικῶν ὄντων, καὶ τὰς μανικῶς κινημένους Κορυβαντας Φάμεν. Sicut autem Corybantes inuenta et res geſtas Cybeles in facris eius furore pleni imitabantur, ita Cybelem olim quoque furioſam per agros diſcurriffe teſtatur Diodorus Siculus Bibliothecae lib. III, pag. 192, ed. Rhodom. Cuius verba ſunt: Φασι τὴν Κυβέλην — ἐμμανῆ γενομένην εἰς τὴν χώραν ἐπιτηδήſαι· καὶ ταύτην μὲν ἐλολύζεſαν καὶ τιμπανίζουſαν ἐπιέναι πάſαν χώραν, καταλελυμένην τὰς τοιχοίς. Quae quidem Diodori verba optime illuſtrant vocabulum: Φοιτάλεος, quo Euripides v. 144 de Cybele uſus eſt, et ſimul rationem reddunt, quare Phaedra etiam huius Deae numine et imitatione ad infaniam incitari potuerit. Quod vero Euripides Cybelem ibidem θεοῖαν μητέρα, montanā matrem dixit, de eo etiam Diodorus loco laudato in antecedentibus imprimis conferri meretur.

In verſu 147: ἀνέρος ἀθύτων πελάγου τρέχη, Heathius metri cauſa emendauit: ἀνέροις, eique Muſgranius et Brunckius etiam aſſenſerunt. Idem vero eadem de cauſa, cum hunc verſum emendaſſet, etiam in Antitrophes v. 157 ſcribere debuit: Διμένα τὸνδ' εὐξενότατον, cum antea legeretur: Διμένα τὸν εὐξενότατον, quo loco etiam uterque interpres modo laudatus aſſenſit. Valkenarius vero, quod magis miror, hanc emendationem poſtერიorem: Διμένα τὸνδ' admiſit, neglecta priori, quam Heathius v. 147 excogitabat. Concedam quidem, apte h. I. dici poſſe:

Διμένα

Αιμένα τὸνδ', quia portus Troezenes intelligitur. Si vero nolis simul emendationem Heathii v. 147 admittere, male versus ille strophicus antistrophico respondebit; quare emendatio Heathii siue utroque loco siue neutro est recipienda. Hoc alterum equidem malim. Ut taceam, Heathii emendationem inuis libris esse susceptam, qui utroque loco lectionem vulgatam tuentur; sensus certe prioris loci frigidus existeret Heathii emendatione. Quid enim hoc sibi veller? ἀμπλακίστους ἀνέμοις? non enim peccata et errores sancti possunt illis opponi. Cum denique in utroque versu totidem tempora numerentur, notandum quidem hoc versuum genus, sed verba non emendanda videntur. Ita fecit Heathius in notis ad Helenam v. 1318.

In versibus 148 — 150: Ποιτῶ γὰρ καὶ διὰ λίμνας,
 χέρονδ' ὑπερὶ πελάγους
 δίνουσι νοτίας ἄλμας —

primo quaeritur, utrum vocabulum: *λίμνας* numero singulari an plurali intelligamus. Posterius defendit Musgravius ideoque non opus esse putat, ut in sequentibus cum Scaligero legatur: *χέρονδ'*. Quia vero vocabulum: *λίμνη*, si significat: *mare*, plerumque numero singulari usurpatur, meliorem puto Scaligeri, Valkenarii, Brunckii aliorumque sententiam, ut etiam h. l. singulari numero illud vocabulum adhibeatur, et ita in sequentibus parua mutatione legendum sit: *χέρονδ'*. Porro indicari debet, quo referantur verba: *ὑπερὶ πελάγους δίνουσι νοτίας ἄλμας*. Musgravius putat, in his quidem verbis specialiter loca designari, ubi Dea versari sit solita, cum antea in uniuersum terram et mare nominaret, eaque de causa pro lectione Codd: *ὑπερὶ πελάγους* emendat: *ὑπερὶ Ξυλόχους* et in sequentibus inserit copulam legendo: *δίνουσι τ' ἐν νοτίας ἄλμας*. Cui tamen emendationi non solum obici potest Codicum aliter legentium auctoritas, sed non satis etiam apparet, quomodo haec duo: *λίμνη* et: *δίνουσι νοτίας ἄλμας* ita diuersa sint, ut illo posteriori specialiter
 loca

loca indicentur, ubi versari solita sit Diana. Ridicula enim esset interpretatio, qua maris vortices Dianae commorationi inprimis inferuire dixeris. — Praeter illam Musgrauii coniecturam memoratu digna est Valkenarii interpretatio, qui verbis: ὑπερὶ πελάγους etc. modum tradi putat, quo maria transeat Diana. Cui quidem sententiae statim consentirem, nisi post: λίμνας primo poneretur: χέρσου θ' et tum demum sequerentur verba: ὑπερὶ πελάγους etc. Malim igitur haec verba ad terrae descriptionem referre, quia proxime antecedit: χέρσου, ut ita Euripides indicet *terram mari altiore et super maris undas elatam*. Neque h. l. superuacanea et inepta est illa terrae continentis descriptio, quia et Athenae et Troezen, in qua utraque urbe versata fuerat Phaedra, loca fuere maritima, in quibus terram supra undas maris elatam esse inprimis cognoscitur. Denique verborum: δίναισι νοτίαις ἄλμας lectionem non sanam esse, praeter Heathium etiam Valkenarius et Brunckius viderunt, quia vocabulo: δίναισι in antistrophico v. 160 non apte respondet illud: ἐννάια. Illi igitur secuti sunt emendationem ab Heathio excogitatam atque etiam in prima ed. inuentam: δίναισιν. Sed fateor, me non iustam videre causam, quare h. l. lectionem antiquissimorum et optimorum Codd: δίναις ἐννοταίαις ἄλμας, negligamus, quae poetae nostri dictione non est indigna. Ita in Euripidis Iphigenia in Taur. v. 433 legitur: ἀνραις ἐννοταίαις; ubi etiam impositum, forte ornatus causa, pro simplici: νοταίαι, diuerso tamen sensu ponitur, si illum locum cum nostro contuleris. Marklandus et Heathius quidem ibi lectionem vulgaram reiicere et ille: ἀνραισιν νοταίαις, hic vero: ἀνραισιν νοταίαις emendare voluerunt, sed sine libris illa emendatio non est necessaria. Quodsi igitur nostro loco lectionem antiquorum Coddicū sequimur, illa verba: πελάγους δίναι ἐννοταίαις ἄλμας haud dubie nihil aliud indicant, quam quod infra v. 760 appellatur: πόντιον κῆμα ἀλίπτυπον ἄλμας, h. e. *mare*.

In

In v. 151 ἢ πόσιν, τὸν Ἐρεχθεῖδαν etc. Musgravius suadet, ut metri causa vocabulis transpositis legatur: πόσιν ἢ. Quae emendatio tamen, quia illud: ἢ alieno loco positum esset, admitti non debet. Neque etiam illa metri causa opus est, quia, ut Heathius docuit, antispaistici impuri interdum in prima sede pro antispaisto ditrochaicum admittunt. — Egregia autem erat Canteri emendatio in v. 153 prolata, ut vel inuis libris legatur: ποιμαίνει τις ἐν οἴκοις, pro illo: πημάνει. Non solum enim Scholiastarum ad h. l. interpretatio: ἀπατᾷ, sed etiam cognatae significationis verbum: βεκολεῖν saepe pro: fallere usurpatum, et loca a Valkenario de eodem verbo: ποιμαίνειν prolata euincunt, ut h. l. Euripides haud dubie scripserit: ποιμαίνει. Neque aptius certe verbum excogitari potuisset de pellice virum blandis adulationibus fouente et seducente. Forte autem falsa Codicum lectio: πημάνει ex illa interpretatione, olim, ut Scholiastae testantur, a plurimis admissa, originem traxit, ut vocabulum: τις masculino genere intelligatur de adultero, cuius amore Phaedra sit capta, quique propterea vere damnum Thefeo afferre dicatur. Neque tamen probabilis est illa interpretatio, sed potius ad vocabulum: τις suppleri debet: γυνή. Alias enim non appareret, quare tristis et dolorum plena fuerit Phaedra, cum adulterium in aedibus coniugis, sicut optauerat, commisisset. Praeterea pellices virorum illa aetate frequentiores erant, quam ipsarum coniugum adulteria, et quia semper ingratum erit mulieri, de sola mariti a se amati possessione deturbari, coniecturam magis probabilem Chorus afferre videbatur, si Thefeum pellicis amore captum esse, quam Phaedram adulterium commisisse opinaretur. Causae autem reliquae, quas Chorus in nostro loco de Phaedrae tristitia affert, omnes sunt falsae, ut deinde magis improvisa ipsius reginae de morbo suo accedat confessio. Ergo haec etiam in v. 151 sqv. minus vere excogitata esse videtur, ideoque etiam cum alio errore, quem Scholiastae h. l.

h. l. bene animaduertunt, est coniuncta, ut putet Chorus, Theſeum, qui peregre abierat, domi verſari; (ἐν οἰκίῳ) quem errorem demum in v. 283 illa nutrix ipſis ademit. — Cur autem Musgravius in verſu ſequenti: κρυπτῶ γε κόνια τῶν σῶν λεχέων, verba: τῶν σῶν λεχέων ab illo: κρυπτῶ regi dixerit, non ſatis intelligo. Nam certe uſui linguae talis verborum coniunctio repugnaret, cum potius verba: τῶν σῶν λεχέων ex nomine ſubſtantiuo: κόνια pendeant et ſenſum horum verborum Scholiaſtes ita optime expreſſerit: ἐπὶ τῶν σῶν λεχέων κρυπτῶ χρωμένη κόνια.

v. 161 ſq. Φιλῆϊ δὲ τῶν δυſτρόπων γυναικῶν
 ἀρμονία κακὰ δύſανος
 ἀμηχανία ſυνοικεῖν.
 ὠδίνων τε καὶ ἀΦροσύνας
 δι' ἐμᾶς ἤξε ποτὲ
 νηδύος ἀδ' ἀνερα —

Difficilis eſt in his verbis vocabuli: ἀρμονία explicatio, neque potui, quamuis mihi nondum ſatis appareat, meliorem inuenire, quam quae a Valkenario, graeco Scholiaſte, aliisque eſt allata, ut ſignificet, *ingenium naturale*, cui quidem omnes hominis actiones et mores conteniunt. Emendauit autem Valkenarius: δυſτρόπων γυναικῶν, ſine librorum auctoritate. Neque etiam propterea hac emendatione opus eſſe videtur, quia idem certe ſenſus exiſtit, ſiue emendes: ἀρμονία δυſτρόπων γυναικῶν, ſiue cum libris antiquis dicas: ἀρμονία δυſτροπος γυναικῶν, *difficile et moroſum feminatum ingenium*. Porro ex uno codice idem interpres dedit: κακὰ. Sed ne ſic quidem verba elegantius, quam in lectione vulgata, coniungentur, et facile apparet, quomodo punctum illud literae: ᾱ propter vocabulum antecedens: ἀρμονία a librario quodam male ſit additum. — Quaeſcitur porro, utrum in verſu ſequenti poſt: ſυνοικεῖν punctum ſit collocandum, ſicut in Heruagiana aliisque edd. antiquis reperitur, et verba; ὠδίνων τε καὶ ἀΦροσύνας cum ſequentibus: ἀδ' ἀνερα con-

coniungi debeant; an distinctione maiori demum post verba: *αἰδῶν τε καὶ ἀφροσύνας* utendum sit, sicut in BARNESII, VALKENARIJ, BRUNCKII edd. est factum. Vocabulum: *ἀνερα*, quod significatione propria cum vocabulis: *πνοή* et: *πνεῦμα* fere conspiciatur, eodem modo, quo illa, etiam tropice *de efficacia et vi singulari*, quam res siue mala siue bona exferit, poni videtur. Ut: In Supplic. v. 1028 sqv. Euadne ita secum loquitur:

Οὐ σὸς δ' ἐνναίος γαμέτας,
 συντηχθεὶς ἀνεραὶς ἀδελοῖς
 γενναίαις ἀλόχῳ ψυχῆς.

In quibus verbis Brodaeus vocabulum: *ἀνεραὶς* non male interpretatur; *ἔρωτι*, et Marklandus docuit verba: *ἀνεραὶς ἀδελοῖς* cum sequentibus: *γενναίαις ψυχῆς* esse iungenda. Simili modo in Iphigen. in Aulide v. 69: *πνοαὶ Ἀφροδίτης Φίλοι* afferuntur. Porro in Phoenif. v. 457 occurrit: *θυμὸς πνοαί* et in Iphigen. in Taur. v. 1317 Thoas de Iphigenia, cum aufugisset, interrogat: *τί πνεῦμα συμφορᾶς κεντημένη;* quibus malis, quae eam instigarent, premebatur? Neque dubito cum hoc loco, quamvis ibi alius linguae usus in auxilium vocari debeat, illum in Lucae Evangelio cap. XIII, ii comparare: *γυνή ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀδενείαις;* cui quidem multo plura ex iis libris possent adungi. Cum vero in locis, ex Euripide laudatis, appareat, aliud saepe nomen his verbis: *ἀνερα*, *πνοή*, *πνεῦμα* adhaerere, melior etiam illorum sententia in nostro loco esse videtur, qui verba: *ἀδὲ ἀνερα* cum illis: *αἰδῶν τε καὶ ἀφροσύνας* coniungunt. Qua ratione etiam accuratius et specialiter, ut dicunt, intelligitur, quid antea Euripides illo generis vocabulo: *ἀμνηχανία*, cuius sensus late patet, indicauerit. —

In v. 167 sqv. τῶν δ' ἐυλοχῶν, οὐρανόων,
 τόξων μεδέεσσαν
 Ἄετριν αὐτέων

B

Brun-

Brunckius vocabulum: "Ἀστεμῶν ex Valkenarii coniectura ut spurium eiecit, tribus versibus ita in duos contractis. Sed audacter haec susceperunt doctissimi interpretes. Nam argumentum, quo nituntur, non sufficit, quia in Codice Regio Paris. non autem in pluribus libris, verba ultima leguntur transposita: αὐτεὺν Ἀστεμῶν. Imo desideraretur illud nomen: Ἀστεμῶν, si verè in libris deesset, quia ita in hoc loco affectus pleno plures eius Deae virtutes uno tenore, sine addito ipsius vero nomine, laudarentur. Eodem modo supra v. 62 sqv. ubi etiam plurimae illius Deae virtutes extolluntur, sub finem illarum descriptionum bis repetitum est nomen: Ἀστεμῶν.

Denique in v. 170: Ἄει σὺν θεοῖσι Φοῖτᾶ, Brunckius etiam sine librorum auctoritate edidit: θεοῖσι ἐφότᾶ, ut congruerent tempora, quia praecesserit: ἦξε, αὐτεὺν. Sed ut taceam, loca non pauca, quae vir summus non ignorabat, occurrere in Euripide, ubi tempora diuersa iunguntur, sicut iam supra Valkenarius ad v. 34 adnotauerat, in nostro loco praeterea tempus praesens hac etiam de causa minus reiiciendum videtur, quia vocabulo: Φοῖτᾶ particula: αἰεὶ adiuncta legitur. Lectio autem Codicis regii: θεοῖσι Φοῖτᾶ non solum a Valkenario est recepta, sed antea iam in edd. antiquis Heruagii, Stiblini etc. legebatur, quare praeferrenda est illi, quam Barnesius affert: θεοῖσιν Φοῖτᾶ.

Ad v. 177: ὃ κακὰ θνητῶν, ἐν γερῶν τε νόσοι — egregia est Scholiastae nota, hunc esse sermonem mulieris de Phaedrae morbo desperantis, quia in genere omnem vitae miseriam reprehendat. Nam sollemne esse his miseris, ad tristitiam animi exferendam locis uti communibus.

In v. 179: τόδε σοι Φέγγος λαμπρὸν, ὃδ' αἰθήρ —
Valkenarius cum Cod. Flor. legi mauult: τί δέ σοι Φέγγος — Cui
rāmen

tamen lectioni reliqua non apte respondent, quia nutrix in sqq. dicit: ἔξω δόμων ἤδη δέμνια, quae verba cognata significatione cum illis: τὸδε σοι φέγγος cohaerent. — Praeterea etiam Scholiafles lectionem receptam defendit his verbis: δεικτικῶς καὶ ἀναφορικῶς λέγει. Sed in reliquis verbis Valkenarii et Brunckii emendationem: λαμπρὸς δὲ αἰθῆρ, quam etiam Cod. regius affert, illo praeterea fragmento stabiliri puto, quod Stobaeus Tit. CXVIII affert, et quod inter fragmenta ex priorē Hippolyti editione numero XIV laudatur:

Ὁ λαμπρὸς αἰθῆρ, ἡμέρας δ' ἀγγὼν Φαίος,
ὡς σ' ἠδὲ λένσσειν τοῖς γε πρῶτασιν καλῶς
καὶ τοῖς δυστηχῆσιν, ὧν πέφυκ' ἐγὼ.

Apte enim haec verba ex ore aegrotantis Phaedrae, cum foras portata esset, proferri videntur. Quia vero poeta totum versuum genus forte in hoc loco, cum alteram curaret editionem, mutauerat, a nutrice tantum illius desiderii mentio iniicitur, quo Phaedra aegrotans tum capiebatur.

v. 190: πᾶς δ' ἔδυνηρός βίος ἀνθρώπων etc.

Ab his verbis proprie incipit locus communis, saepe repetitus in Tragicorum scriptis, non autem a verbis v. 187: κρείσσον δὲ νοσεῖν ἢ θεραπεύειν. Hanc enim sententiam, aegroti conditionem illa aegrotum curantis meliorem esse, nutrix sollicita tantum sui habita ratione profert, quippe cuius animum non tanti dolores essent impleturi, si ipsa aegrotaret, quam nunc, cum reginam carissimam morbo laborantem grauissimo curare debeat. Quare eadem quoque in sequentibus morbum minus vere: τὸ ἀπλῆν appellat, quia ille quasi in decumbendo tantum sit positus.

pp̄i V. 192: ἄλλο τι τῶ ζῆν Φίλτερον, ἄλλο
 σκότος ἀμπόχων κρύπτει νεφέλαις.

Ita priorem versum cum Berglero in notis ad Aristophanis Ranas v. 114 legendum puto. Vulgata, quam Barnesius affert: ἄλλ' ὅ, τι τῶ ζῆν Φίλτερον ἄλλο, certe in hac oratione affectus plena minus quadrat, et si vel retinenda esset, comma post: ἄλλο tolli deberet, quia cum antecedentibus sequentia arcte cohaerent; id, quod etiam in Valkenarii editione est factum. Brunckius recepit emendationem, quam Valkenarius suaserat, ut in prima quidem versus parte Bergleri coniectura: ἄλλο τι recipiatur, sed in ultimo versu pro: ἄλλο legatur: ἄλλ' ὅ. Causam illius emendationis Valkenarius hanc affert, quia, cum: ἄλλο τι antecesserit, non apte sequatur solum: ἄλλο. Quod equidem concesserim, si utrumque: ἄλλο ad verbum: κρύπτει referatur, sicut Berglerus vertebat: *Aliud quiddam, aliud dulcius hac vita tenebrae involucentes occultant nebulis.* Sed quae opposuit Valkenarius, non amplius locum habere videntur, si ad prius illud: ἄλλο τι τῶ ζῆν Φίλτερον, suppletur: ἔστι et alterum: ἄλλο cum verbo: κρύπτει coniungitur. Tunc etiam elegantissima anaphora in repetitis vocabulis: ἄλλο — ἄλλο locum habebit, quam edd. Aldina et Heruagiana iam expresserunt; in quarum posteriore tamen in fine versus comma non post: Φίλτερον, sed post: ἄλλο male collocatum inueni.

V. 210: καθεζῶν ἰδοῦσαν πῶμ' ἀρυσάμεν —
 Brunckius cum Marklando sine librorum auxilio correxit: πῶμ', ut metrum constet. Sed: ἀρῶ, sicut verbum cognatae significationis: εἰρῶ, penultimam habet ancipitem; id, quod iam Heathius et Musgravius docuerunt. Quare sine libris vel leuis illa correctio non admittenda videtur.

V. 217 — ἵνα θηροφόνοι
 στείβασιν κύνες

βαλῶν

βαλίας ἐλάφοις ἐγχεμπτόμεναι. Plutarchus
 πρὸς θεῶν, ἔραμαι, κισὶ θωύξαι etc.

Huius loci emendationem duo interpretes Marklandus et Valkenarius suaserunt, non propter varias Codicum lectiones, (qui tantum literam: μ vocabulo: ἐγχεμπτόμεναι inserunt, quae etiam in edd. plurimis Plutarchi iam inserta legebatur,) sed imprimis propter Plutarchi locum in libello: De discrimine Adulatoris et Amici. Cuius loci causa Marklandus voluit v. 219 post versum 220 collocare et legere: ἐγχεμπτόμενα, Valkenarius versus modo laudatos quidem non transposuit, sed recepit tamen, sicut postea Brunckius, emendationem: ἐγχεμπτόμενα. Si ingenue fateri licet, quid sentiam de illo Plutarchi loco, neque Valkenarii emendationem neque versus ordinis mutationem ex illo apte confirmare ausim. Verba Plutarchi haec sunt: *Θρησκευτῶν δὲ καὶ κνηστῶν λαβόπενος, μονὴ τὰ τῆς Φαίδρου ἀναβοῶν ἔπειτα. Πρὸς θεῶν, ἔραμαι κισὶ θωύξαι βαλίας ἐλάφοις ἐγχεμπτόμενος καὶ ἔδδεν αὐτῷ πρῶγμα πρὸς τὸ θηρίον, ἀλλ' αὐτὸν ἐσταγνήνει (malim: ἐσταγνήνει) καὶ περὶβάλλεται τὸν κνηστῶν.* In toto loco Plutarchus de turpi morum imitatione loquitur, qua se in aliorum gratiam adulator insinuare studet; quare eundem paullo ante cum simia comparauerat, a qua tantum ita differat, ut illa capiatur imitatione sua, hic vero alios decipiat. Eodem modo iam Plutarchus adulatorem, qui in venandi cupidum incidit, cum cane impudente comparare videtur, qui quidem comes sequatur venatorem, multum venandi ardorem iactando, sed minime curet feras, cum potius ipsum venari studeat venatorem. Plutarchus igitur, ut illam comparationem facete exornaret, Euripidis locum non eodem verborum ordine et sensu attulit neque etiam retinuit verbi: ἐγχεμπτόμεναι terminationem, sed ad adulatorem adcommodavit scribens: ἐγχεμπτόμενος. Cum autem proxime antecedant illa: ἔραμαι κισὶ θωύξαι et tunc statim

statim excogitato a Plutarcho verborum ordine et forma haec sequantur: *βαλκεις ἐλάφοις ἐγχεμπτόμενος*, quae in ipso Euripide de canibus venaticis proprie dicta sunt: hic fere sensus ex Plutarchi sententia aptissimus simul lateret: *canes inclamare cupio et ipse canum instar celeres cervos persequar*. Quidquid autem alii statuunt de illa Plutarchi verborum interpretatione, hoc saltem concedent, adulatorem apte comparari potuisse cum cane impudico atque venatico, iis autem, quae dixerim, incertam reddi illorum sententiam, qui arbitrantur, Plutarchum verba: *βαλκεις ἐλάφοις ἐγχεμπτόμενος* de Phaedra non de canibus intellexisse et in Euripide legisse: *ἐγχεμπτόμενα*. Cum vero praeter illum Plutarchi locum non aliis argumentis haec emendatio nitatur, non recedendum putem a Codicum lectione: *ἐγχεμπτόμενα* quae cum antecedenti: *κύνες* est coniungenda. Tunc quoque in illo furentis sermone aptum est utriusque periodi initium. Nam prior cum verbis: *πέμπετε μ' εἰς ὄρος* — posterior cum his: *πρὸς θεῶν, ἔραμαι* — incipit.

V. 225: *τί κυνηγεσίων καὶ σοὶ μελέτης;*

Ita plurimi Codd. atque etiam Scholiastae legunt. Sed Valkenarius suadet: *μελέτη*, quod etiam in Cod. Regio superest atque a Brunckio est receptum. Si vero illorum interpretatione verba ita iungi debent: *τί κυνηγεσίων μελέτη καὶ σοὶ*, (sc. *κοινὸν πρᾶγμα ἐστὶ;*) non apte in ipsis poetae verbis vocabula: *καὶ σοὶ*, illis: *κυνηγεσίων μελέτη* sunt interposita. Melior igitur videtur esse plurimorum Codd. lectio: *μελέτης*, quam etiam linguae usus confirmat; sicut variis exemplis docuit Musgravius. Tunc quoque maior vis inest particulae: *καὶ*, quam ei h. l. quoque Beckius V. Cel. tribuit, cuius opera doctissima Euripidis lectionem eximie adiutam esse, cum aliis non ingratus agnosco.

v. 233. Τί τόδ' αὖ παράφρον ἔρέψαις ἔπος;
 νῦν δὴ μὲν ἄρος βᾶσ' ἐπὶ θήρας
 πόθον ἐπέλλε· νῦν δ' αὖ ψαμάθοις
 ἐπ' ἀκυμάντοις πάλων ἔρασαμ.

Ita haec verba sunt edita in Heruagiana. Sed in primo versu Valkenarius legi iubet: παράφρον γ' et Brunckius eadem de causa edidit: παράφρων, ut hoc verbum de ipsa Phaedra intelligatur. Valkenarius tamen vere animaduertit, molliorem fore orationem, si illud: παράφρον ad: ἔπος referatur. Forte etiam illud particulae: γε additamentum h. l. non est necessarium et ille amphibrachys: παράφρον, qui eorundem est temporum, pro anapaesto poni potuit. Ita infra in v. 465: Φονίω κατένυσσε amphibrachys pro anapaesto occurrit; quem locum etiam interpretes varie tentarunt. Pro verbis: ἐπὶ θήρας, Barneſius legit: ἐπὶ θήρας, sicut iam unus Scholiaſtarum explicauit. Eundem ſecuti ſunt Valkenarius et Brunckius. Illi igitur interpretes ita iungunt verba graeca: ἐπέλλε ἐπὶ πόθον θήρας, ad venationis desiderium ferebaris. Sed tunc verba antecedentia: ἄρος βᾶσ' non bene quadrant. Quare etiam illud: βᾶσα Barneſius nimis coacte interpretatur: βαίνειν δοκῶσα. Videtur igitur uſui linguae Graecae non minus conuenire lectio: ἐπὶ θήρας, quam etiam unus Scholiaſtarum affert, ſi illa: ἄρος βᾶσα more Graecorum pro infinitiuo: ἄρος βαίνειν poſita cenſes et cum ſequentibus: ἐπὶ θήρας, contra ſeras, coniungis. Senſus eſt: *Modo deſiderio implebaris (propr. ornabar) montes conſcendendi et ſeras venandi.* Verba: ψαμάθοις ἐπ' ἀκυμάντοις unus Scholiaſtarum non male explicat de arena in Stadio et Hippodromo ſpargi ſolita, quae ſit μὴ θαλαττία. Quamquam certum eſt ex aliis huius Tragoediae locis, illi Hippodromo pratium litoribus Troezeniſ adiacens deſtinatum fuiſſe.

V. 238.

V. 228: ὅστις σε θεῶν ἀναπειράζει, καὶ παρακρίπτει φρένας, ὃ πάϊ.

Ad verbum: ἀναπειράζει Scholiastes adnotavit: ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ταῖς σειραῖς παρακρομένων ἵππων, καὶ τῆ εὐθείας δρόμου παραβαλλομένων. Quam metaphoram esse veram, Valkenarius quoque ad h. l. testatur. Simili modo Latinorum: *delirare*, quod proprie a lira siue fulco h. e. a via recta recedere significat, sensum metaphoricum: *insanire* et mente captum esse admittit. De altero verbo: παρακρίπτει etiam Scholiastes non male indicavit: ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν παρακροπτομένων τῶν πτέρων ὀρνέων, ἀπερ ἅμα τῇ τῶν πτερῶν τμήσει τὴν ἰσχὺν ἀποβάλλουσι καὶ παντελῶς ἀδενῆ γίνεται. Eundem significatum huic vero proprium tribuit Scholiastes Aristophanis ad: Equites v. 804.

V. 271: σοῦ δ' ἂν πυθέσθαι καὶ κλέειν βελοίμεθ' ἂν.

Valkenarius et Brunckius ex Reiskii coniectura sine librorum auctoritate legunt: σοῦ δ' ἂν. Cuius tamen emendationis necessitas mihi non satis apparet; quamvis concedam, librarios saepe particulas ἂν et: αὖ permutasse. Nam illa particulae significatio, quae voluntatem dicentis siue agentis indicat, h. l. optime quadrat. Praeterea eius particulae repetitio in eadem periodo saepe occurrit, atque etiam infra in v. 483: ἢ τ' ἄρ' ἂν ἐλεῖ γ' ἄνδρες ἐξεύροισιν ἂν ex Brunckii emendatione, sicut Codd. suadent, recte repetitur. Ita etiam h. l. particula: ἂν retineri debet. Priori loco refertur ad infinitivum: πυθέσθαι, posteriori ad optativum: βελοίμεθ'. Nam utrique temporis foler adiungi.

V. 274: εἰς ταυτὸν ἦκει. πάντα γὰρ σιγᾷ τάδε.

Haec verba: εἰς ταυτὸν ἦκει, Scholiastes explicat: εἰς ταυτὸ μοι ἀγνοίας ἦκει, eadem, qua ego, ignorantia laboras, atque eodem quoque redit Valkenarii explicatio: in causa morbi quoque conuenit

uenit inter nos, ut tu aequè eam ignores, atque ego. Sed in illa nutricis responsione tunc potius legeretur: *εις τὰντὸν ἦναι, μὴ non magis constat, quam tibi.* Confessio enim ignorantiae a nutricis, non autem a Chori parte requirebatur. Magis igitur mihi placet Codd. quorundam lectio, quam quoque unus Scholiastarum affert; *εις τὰντὸν ἦναι.* Neque tamen Valkenarii explanationem de his etiã verbis praeferam: *morbis et causa morbi hac parte conueniunt*, ut aequè, ac morbum, causam etiã malorum ignorem. Quae quidem explicatio nimis artificiosa mihi esse videtur. *Melius haec verba: εις τὰντὸν ἦναι, ad Phaedram referes*, de qua et in antecedentibus et in sequentibus verbis colloquuntur. Sensus est: *Phaedra in eo etiã sibi constat et taceret.* Praecesserat enim Chori interrogatio: nonne saltem causam malorum indicauit? Ad haec nutrix: hanc eodem modo occultauit, quo ipsum morbum. Quare etiã post verba: *εις τὰντὸν ἦναι* statim sequuntur illa: *πάντα γὰρ σιγῆ τὰδε*, quibus antecedentia accuratius explicantur. Sicut enim: *σιγῆ* aperte Phaedram respicit, ita etiã antecedens: *ἦναι*.

v. 276: πῶς δ' οὐ, τριτάτω γ' οὐδ' ἄσπιτος ἡμέραν;

In Cod. Regio deest, particula: *γ'*, quare eam quoque Brunckius omisit. Sed Valkenarius vulgatam recte defendit. Non solum enim haec particula: *γ'* facile perire potuit, quia litera: *v*, proxime praecesserat, sed etiã constat, particulam: *γ'* cum participio coniunctam saepe eleganter pro particula: *εἴτε*, siquidem, poni. Quae significatio h. l. est aptissima.

v. 277. πότερον δ' ἄσπιτος, ἢ Δανειὴν περιποιμένη;

Varie tentarunt interpretes hunc locum. Victorius in Variis Lect. coniecerat: *δ' ἄσπιτος, tristitiae causa.* Quae quidem lectio
 obortu C cum

cum merito placeret multis interpretibus et propter penuriam breuem tamen admitti non posset, Muretus vocabula transposuit: *ἀτης ὑπ'*, et alii cum Codice quodam legere maluerunt: *ὑπ' ἀσσης*. Utraque emendatio propter illam Victorii coniecturam excogitata nimis audax esse videtur. Valkenarius illud: *ὑπ' ἀτης, de ira Dei*, quae se exferuerit, explicat. Musgravius autem in genere: *de quavis calamitate immissa*. Cum vero vocabulum: *ἀτη* proprie *mentis errorem* indicet, et saepe etiam *de amentia* siue insania apud Homerum aliosque scriptores Graecos occurrat, h. l. quoque tristem mentis statum in Phaedra amente indicare potuit. Quae explicatio inprimis v. 284. confirmatur, ubi eundem animi statum poeta appellat: *πλέονον Φρονῶν*. Nam Brunckii emendatio, ut vocabulis transpositis ibi legamus: *Φρονῶν πλέονον* unius tantum Florentini Cod. auctoritate nititur. Cum vero illius amentiae in antecedentibus iam mentio iniiceretur, non apte h. l. Chorus interrogat: *utrum propter amentiam mori cupit?* Ut vero talis sensus insit verbis Graecis, forte legi debet: *πότερον ὑπ' ἀτης σοὶ θανεῖν περρωμένῃ;* Saep̄ enim illud: *σοὶ* a Graecis cum vi quadam additur, ubi nostra loquendi ratione abundare videretur. Praeterea facile intelligitur, quomodo ex: *ἀτης σοὶ* librariorum incuria oriri poterit: *ἀτης ἦ*, cum putarent, deesse illud ἦ particulae: *πότερον*. Valkenarius quidem mutavit: ἦ h. l. in: ἦ quod pro: *ὡς* sit positum. Sed si vera esset haec Valkenarii emendatio, tunc non in nutricis responsione sequi deberet: *θανεῖν*, sed potius: *ὑπ' ἀτης*. Idem vocabulum: *θανεῖν* in versu sequenti etiam Musgravius et Brunckius offendit, quia cum tota loci sententia non satis cohaereat; quare eius loco coniecerunt: *ἀδηλ.*, haec sunt incerta. Si vero, quae iam dixi ad h. l., vera sunt, recte sequitur in nutricis responsione: *θανεῖν*, et sequentia etiam, quae rationem reddunt huius responsionis, apte connectuntur, modo

modo particulam: ὅδε, in verbis: ἀπὸ τῆ δ' εἰς ἀπόφατιν βίη, pro:
 γὰρ positam dicas; cuius significationis passim exempla occur-
 runt.

V. 295: ἡγυαίνες αἰδε συγκαθίσταίνω νόσον.

Valkenarius et Brunckius ex coniectura ediderunt: συγκαθί-
 σταντ' ἀν νόσον. Sed plurimi iique meliores Codd. legunt: συγκα-
 θίστανται νόσον. Non video iustam causam, quare ab illa Codi-
 cum lectione recedamus. Saepenumero enim Graeci pro Fu-
 turo Praefens tempus ponere solent. Futuri autem significatio-
 nem h. l. admitti debere, ex Scholiastae nota patet.

V. 298: ἔβεν τί σιγῶς; ἐκ ἐχρήν σιγῶν, τέκνον.

Brunckius pro: ἔβεν, quae vocula sit concedentis, ex inge-
 nio emendavit: ἔα, ut admiratio indicetur et pro illo: ἐκ ἐχρήν
 dedit: ἔσσε χεῖν. Equidem statim admitterem viri summi con-
 iecturam, nisi librorum auctoritate careret. Illud: ἔβεν eo sen-
 su locum habere potest, ut nutrix ita sententiam suam de ver-
 bis ante dictis aperiat atque se concedere dicat medicorum, qui
 arcessantur, auxilium. Deinde satis constat, imperfectum:
 ἐχρήν siue: χεῖν, Atticos pro praesenti: χεῖν non raro ponere.
 Quod praeter alios docuit Valkenarius ad Euripidis Phoenif.
 v. 966.

v. 303. ἴσον δ' ἄπεσμεν τῶν πρῆν.

Ita quidem omnes Codd. legunt. Sed Barnesius et Brun-
 ckius, Scaligerum secuti, emendarunt: τῶ πρῆν. Quodsi autem
 haec admissa emendatione illud: τῶ πρῆν cum vocula: ἴσον con-
 iungimus, non satis apparet, quid sibi velit verbum: ἄπεσμεν,
 casu

casu suo destitutim. Malim igitur lectionem Codicum: τῶν πρὶν
retinere et ad verbum: ἀπεσμεν referre. Ad verba: τῶν πρὶν
ex v. 284 suppleri debet: λόγων, ὡς με νόσον πυθέσθαι τῆσδε καὶ
πλάτων Φρονῶν, et ad voculam: ἴσον ex oratione contexta intelli-
gendum est: ὡς τότε. Tunc sensus horum verborum aptissimus
existit: *Tam parum nunc, quam antea, indicatum morbi inqui-*
rendi et cognoscendi propositum affecuri sumus.

v. 310: νόσον, Φρονῶντα γνήσι' οἶδά νιν καλῶς.

Verba: Φρονῶντα γνήσι' Ratellus in interpretatione latina edi-
tioni Valken. adiecta vertit: *at artium haud rudem. Quibus im-*
buuntur editi iustis toris. Cui quidem interpretationi ansam
praebuerunt verba Scholiastae: νόσον δὲ Φρονῶντα, καθὼς Φίλοσο-
φίαν ἥσκει, ὅπερ ἐστὶν ἐλευθέρον. Certum quidem est, verba: Φρο-
νῶντα γνήσια antecedenti: νόσον opponi, quales antitheses in Eu-
ripide frequentari solent; sed non tam angusto sensu de Philo-
sophiae studio, cui Hippolytus se dederat, quam potius de om-
nibus animi generosi sensibus sunt intelligenda, quales et natu-
rale ipsi ingenium et literae instillauerant. Simili comparatione
ipse Hippolytus iam animam agens in fine Tragoediae utitur.
Cum enim Theseus maximam eius virtutem et pietatem admira-
raretur, respondet superbe, sicut in aliis huius Tragoediae lo-
cis: τοῖωνδε παιδῶν γνήσιων εὖχε τυχεῖν. Ceterum nostro loco Nu-
trix apte adiungit verba: οἶδά νιν καλῶς, *probe eum nosti*, quia
ex aliis iam Phaedrae actionibus intellexerat, eam non odio
habere Hippolytum.

v. 325: εἰ δὲ σοὶ ἐκείνου γ', ἐν δὲ σοὶ λελεῖσθαι.

De verbis ultimis variae extiterunt interpretum explicationes.
Valkenarius haec: ἐν δὲ σοὶ λελεῖσθαι vertit: *tuo iudicio vincar*
h. e.

h. e. acquiescam tuo iudicio. | Supplet igitur ad verba: ἐν σοὶ
 vocabulum: κερῆ, atque idoneis exemplis hanc dicendi ratio-
 nem confirmat. Sed explicatio illa sequentibus verbis repug-
 nat, quibus Nutrix, se Phaedram nunquam esse relicturam, di-
 cit. Musgravius vertit: *tua culpa cadam proposito meo*. Sed de
 consilio Nutricis, quod postea cepit, nondum erat mentio in-
 iecta. Scaliger, Duportus, Barnesius, Marklandus, Reiskius
 emendare voluerunt sine libris: εἰς τὴν λελείψομαι. Sed similis
 verborum sensus vel sine hac emendatione existere videtur, si
 ea vertis: *apud te relinquer h. e. abs te nunquam recedam*. An-
 tea dixerat Phaedra: εἴ μ' ἀμείψῃ, quo verbo Phaedra consulto
 usa erat, ut sensu eius murato, quia morituram se declarabat,
 crimen amoris illiciti, quod antea verbis: ἀφίσταμαι κακῶς indi-
 cauerat, magis occultaret. Ad haec igitur Nutrix apte respon-
 det nostro loco: inuita te mori sinam et semper comitabor.
 Exempla, quibus particula: ἐν pro: παρὰ ponitur, saepe sunt
 obuia. Praeterea etiam sequentia huic sabent explicationi.
 Nam v. 327 dicit Nutrix: πάνδε γυνάκων ἐν μετρίστον ποτα. Si-
 mili interpretatione Scholiastes verbis: ἐν ἀπορίστον, utebatur.
 ἰπαιτὶ τοῦ ὀπίθ' αὐτοῦ παρὰ τὸν ποτα. ἰπαιτὶ τὸν ποτα. ἰπαιτὶ τὸν ποτα. ἰπαιτὶ τὸν ποτα.
 v. 330: ὀλίγ. τὸ μέντοι πρόβ' ἔμοι τιμὴν φέρει.

Dissentiunt interpretes de vocabulo: ὀλίγ, quo referri debeat.
 Valkenarius et Brunckius illud ad ipsa Nutricis verba adhuc re-
 ferunt. Neque negari potest; unum Scholiastarum ita etiam
 explicasse. Sed huic interpretationi imprimis obest, quod in
 Nutricis verbis illa: εἴ μ' ἄμειψῃ per euphemismum idem indi-
 cant, quod: εἴ θανῶν sine: ὀλέσθαι, neque tamen illud vocabu-
 lum: ὀλίγ per particulam quandam cum antecedentibus Nutri-
 cis verbis connectitur. Musgravius non male coniecit: ὀλέεις,
occides (sc. me, iterum interrogando,) atque ita hoc verbum
 etiam Phaedrae orationi tribuit. Commode tamen lectio vul-
 gata:

gata: *ὄλῃ* et retineri et cum ipsis Phaedrae verbis coniungi poterit. Quod si fit, bene etiam colloquii sequentis sensum interpretari licet, in quo verba Phaedrae Nutrix male intelligit. Eodem modo etiam unus Scholiastarum vocabulum: *ὄλῃ* ad Phaedrae orationem bene retulit. Haec autem respicit partim arcanum illum amorem erga Hippolytum; quem sine maxima Nutricis tristitia indicare non poterat; ideoque dicit: *ὄλῃ, peribis, ὦ Nutrix.* (h. e. misera eris, ut quodque lat. *perire* saepe usurpatur,) si scilicet hanc rem tibi patefecero. Sicut enim dixerat Phaedra v. 328: *καὶ σοί*, quod eundem fere sensum, quem: *ὄλῃ* inuoluit, ita nunc idem repetit, quia Nutrix eam rogando urgere pergebat. Partim vero Phaedrae oratio ultima Nutricis verba respicit, quibus mortem Phaedrae maximum malum fore indicauerat. Ad haec Phaedra dicit: *haec mortem (τὸ πρῶγμα) sibi certe gloriosum fore*; quia nempe noluerit amore detegendo et continuando castitatis famam amittere. Sed haec ultima Phaedrae verba Nutrix male intelligebat de ipsa re arcana, quam Phaedra tacuit, ut ita singulari poetae artificis stupor et admiratio Nutricis in sequentibus eo maior existeret; si iam a Phaedra rem audiret gloriae eius plane contrariam.

v. 331: *κρύπτεται κρύπτεις χεῖρ' ἰκνεμένης ἐμέ;*

Ita quidem libri antiqui legunt, sed Brunckius ex Valkenarii coniectura edidit: *ἰκνεμένην ἐμέ*. Quamquam igitur concedi debet, verbum: *κρύπτειν* saepe cum duplici accusatiuo coniungi, propterea tamen non sequitur, ut etiam h. l. contra libros ita emendemus.

v. 332: *ἐκ τῶν γὰρ ἐσθλῶν ἀιχρῶν μηχανώμεθα.*

Etiam ita omnes libri antiqui. Unus tantum Codex supra lectionem vulgatam scriptum habet: *ἀιχρῶν ἐσθλῶν*; quam lectionem

nem quoque unus Scholiastarum interpretatur, a Musgratio et Brunckio receptam. Sed alii Scholistaе tamen lectionem Codicum vulgatam explicant; quam etiam Valkenarius adhuc tueretur. Illa, quam Brunckius recepit, non satis respondere videtur verbis antecedentibus Nutricis, in quibus non dubitabatur de nobilibus Phaedrae factis. Melius igitur retinetur vulgata Codicum lectio, orationi contextae magis adcommodata. Illud: γὰρ autem ad omisam particulam: & refertur; qua negatione Phaedra indicare voluit, se non rem honestam occultare, seque a Nutrice esse male intellectam. Deinde sub illo: ἐθλῶν intelligi debet Phaedrae vita ante acta, virtutis et pudicitiae plena. Vid. v. 47. Sed vocabulo: ἀνχεῖα indicatur turpis Phaedrae amor erga Hippolytum. Ad haec vero Nutrix, ut Phaedrae animum adulatione demulceret, dicebat: ἐκὼν λέγῃσα τιμωτέρῃ Φανῆ; post quae verba interrogandi signum poni debet. Sensus est: non turpis sed honore magis digna mihi videberis, quando haec dices, (sc. quia ita nouum amicitiae perhibes testimonium, vel arcana reuelando.) Quod cum Phaedra sperare non posset, se non turpem visum iri, ei iam dixit: *Abi, per Deos te rogo* (sc. necogeretur tamen rem arcanam fateri.)

v. 348: τί τῶθ, ὃ δὴ λέγῃσω, ἀνθρώπος ἐρεῖν;

Musgrauius et Brunckius ex coniectura Reiskii, sine librorum auctoritate, emendarunt: λέγῃσ' ἐν ἀνθρώποις ἐρεῖν; Sed Valkenarius iam indicauit, hanc emendationem lectione vulgata non esse meliorem. Nam accusatiuus: ἀνθρώπος non est rei amatae sed subiecti; quasi Euripides scripssisset: ἔρωτα ἀνθρώπων.

v. 372: τίς σε πᾶναιμέριος ὄδε χρόνος μένει;

Brunckius ex Musgrauii coniectura edidit: τίς σ' ὦ πᾶναιμέριος ὄδε πόνος μίμνει; quia partim significatio rarior vocabulo; χρόνος esset

esset adiicienda, partim versus antistrophicus 682 talem emendationem requirere videatur. Sed iam Beckius V. Cel. docuit, vocabulo: χρόνος, sicut latino: *tempus* etiam sensum magis auctum, ut indicetur tempus calamitosum siue ipsa calamitas, adhaerere posse. Quod autem diuersos versus utriusque et strophici et antistrophici pedes attinet, memoratu digni sunt quidem in genere antispastico sed suscepta tamen propterea emendatio videtur esse periculosa, si inprimis plura in uno tantum versu verba mutantur. Quodsi autem illos versus paullo accuratius consideramus, in utroque versu certe totidem tempora occurrunt.

v. 380: καὶ μοι δοῦσθαι ἐκτὸς γνώμης φύσιν
πραττεῖν κακίον —

Musgravius quidem verba: ἐκτὸς γνώμης φύσιν explicat: *non secundum naturalem animi constitutionem*. Sed malim cum Scholiaste vocabulum: γνώμης h. J. sensu deteriori explicare pro: ἀγνοίας, quasi diceret: *non propter stupiditatem et inscitiam animi naturalem*. Quae explicatio sequentibus apte confirmatur, ubi multi bene sapere et multarum rerum cognitione ornari dicuntur, quamuis male soleant agere. Ita enim ad verba: ἐστὶ γὰρ τὸ ἴ ἐν φρονεῖν πολλοῖσιν auctoritate eiusdem Scholiastae suppleri debet: ἐπιπίπτει δὲ εἰς τὸ κακίον. Ceterum ille locus communis non nimis subtiliter ad certas Philosophiae regulas exigi debet, quia omnium peccatorum causam in mentis errore atque inscitia quaerere debemus. Sed meminisse decet, haec loqui mulierem populari et dicendi et cogitandi ratione usam.

v. 388: αἰδώς τε· δισσοῖ δ' εἰσὶν· ἡ μὲν ἐ κακίᾳ
ἡ δ' ἀχθὸς ἐκείνη· οἱ δ' ὁ κακὸς ἦν σαφὴς,
ἐκ αὐτῶν ἡσυχίαν τῶν ἔχοντε γούμαται.

Simi.

Similia iam Homerus tradiderat Iliad. XXIV, 44, 45, et Odyss. XVII, 347 et inde, ut videtur, ab interpolatore quodam Hesiodi carmini: Opp. et Dies v. 317, 318 versus fere iidem sunt inserti. Sed imprimis quaeritur, quo sensu iam verba Euripidis sint intelligenda. Valkenarius ultima ita interpretatur: *si temporis opportunitas esset perspicua*, (cui aut haec aut illa verecundia conueniret) *res duae non iisdem literis designarentur*, sed esset in vocibus etiam ipsis diuersitas, quae rei differentiam declararet. Mihi tamen verba: *εἰ δ' ὁ καιρὸς ἦ σαφὴς*, magis respicienda esse videntur. Falsi enim pudoris haec est natura, ut temporis opportunitatem, quando aliquid aut faciendum aut omittendum sit, ignoret, et ita, si vel iusta causa non adfit, tristitia de iniquo aliorum iudicio impediatur. Quod si igitur homines temporis opportunitatem semper apte intelligerent, falsus etiam pudor inter eos plane tolleretur, *nec duplex pudor sed unus tantum isque iustus uno nomine appellaretur*. Quod autem Valkenarius dixit de diuerso utriusque pudoris nomine, illud semper locum habere posset, quamuis temporis opportunitatem non semper intelligeremus. Cuiuscunque enim rei discrimen inter homines animaduertitur, ei quoque nomen diuersum imponere licet.

Plures quidem notas ex iis nunc non addam, quas ad Euripidis Hippolytum conscripsi, et quarum primam particulam eadem occasione, quae nunc se offerebat, biennio ante edendam curauit. Opellae autem huius susceptae iudicium penes viros rerum peritos atque a studio partium alienos esto. Nunc orationes iuueniles, hoc quidem tempore in Schola Torgauiensi more recepto habendas, indicere mihi liceat.

D. XV Aprilis dicent:

- I) FREDERICVS AVGVSTVS MICHAELIS, *Torgau*, latine: *De reuerentia religioni Christianae debita*,
- II) IOANNES GODOFREDVS BERNHARD, *Trosseno-Mifnicus*, germanice: *De viribus nostris ad patriam iuuantiam impendendis*.
- III) CAROLVS FREDERICVS MVILLER, *Nimecca-Saxo*, carmine latino: *De veris aduentu*.
- IIII) DANIEL TRAVGOTT MVILLER, *Torgau*, germanice: *De amico virtutis ac verae religionis consensu*.

d. XVIII Aprilis:

- I) IOANNES DANIEL LANGE, *Torgau*, latine: *De nonnullis opinionum praeiudicatarum causis maxime consuetudinibus*,
- II) IOANNES CAROLVS GOTTLOB IVNGE, *Dablenfis*, germanice: *De legum humanarum imbecillitate*.
- III) FREDERICVS GVILIELMYS HEMPEL, *Schmiedeburgensis*, carmine latino: *De voluptate ex laboribus peracris redundante*,
- IIII) CAROLVS LYDVICVS GODOFREDVS MVILLER, *Torgau*, germanice: *De causis morum corruptorum externis*; qui etiam Commilitones suos in Academiam discessuros, sicut die priore ultimam orationem habiturus, valere iubebit.

Si cui igitur laetitia quaedam ex suscepto iuuentutis in
spem patriae succrescentis labore redundat, eum ad orationes
horum iuuenum beniuole audiendas omni, qua par est, ob-
seruantia inuitamus, inprimis vero VIROS GENEROSISSI-
MOS, ANTISTITEM SACRORVM SVMME VENERABILEM,
SENATVM CIVITATIS AMPLISSIMVM, MINISTROS SA-
CRORVM PLVRIMVM REVERENDOS et MAGISTROS
SCHOLAE TORGAVIENSIS CLARISSIMOS. Neque dubi-
to, fore, ut illa virorum dignitate conspicuorum praesentia
discientium animi quoque ad industriam in literarum studiis po-
sitam et ad virtutem magis magisque exercendam instigentur.
Scripsi Torgaviae, d. III Aprilis, A. c 10 CCLXXXIII.

Si cui igitur laboris quaedam ex subleptio inueniatis in
 ipam parte inuestigatis labore reddidit, cum ad orationes
 formam hancum genitum audierit, omnia que per se ob-
 terrantur inueniuntur, inueniuntur etiam inueniuntur.
 Mox, inueniuntur, inueniuntur, inueniuntur, inueniuntur.
 SENATVS CIVITATIS AMPLISSIMVS, MINISTROS SA-
 CRORVM, PAVLI, RAYNERI, ET ALIOS, ET ALIOS.
 SENATE TORVNTINVS, GERARIVS, NICOLO DUBI-
 CO, TORE, ET ALIOS, inueniuntur, inueniuntur, inueniuntur.
 hic enim sunt quos ad inueniuntur inueniuntur, inueniuntur.
 hanc et ad inueniuntur inueniuntur, inueniuntur, inueniuntur.
 Scipio Torquatus, d. III Aprilis, A. clo. CC. XXXVIII.

AB 153170

ULB Halle

3

004 076 125

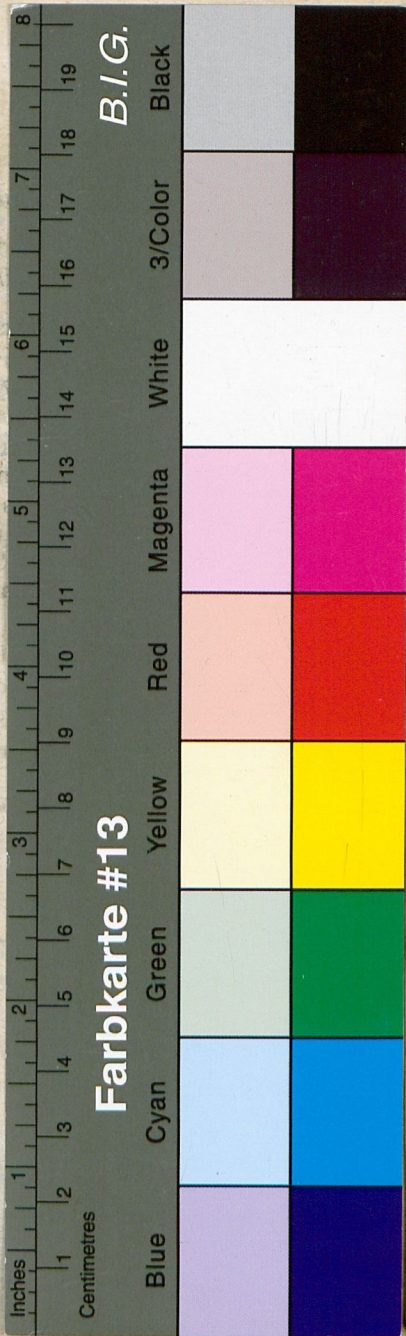
Sb

VOTR

R

21

QVAEDAM
AD
EVRIPIIDIS HIPPOLYTVM
NOTAE

QVIBVS
AD ORATIONES VIII
IN SCHOLA TORGAVIENSI
HORA III POMERIDIANA
D. XV ET XVIII APRILIS MDCCCLXXXIII
BENIVOLE AUDIENDAS
PATRONOS ET FAVTORES
INVITAT
TRAVGOTT FREDERICVS BENEDICT
AA. LL. MAGISTER ET SCHOLAE TORGAV. RECTOR.

TORGAVIAE,
EX OFFICINA KVRZIANA.